

Elhub

Forslag til gebyrmodell 2026-2028

Juni 2025

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn 2

Prinsipper for gebyrmodellen 2

Forslag til gebyrmodell 2

Tillatt regulert inntekt..... 4

Estimat for antall markedsaktører og antall målepunkter i neste gebyrperiode 4

Foreslåtte gebyrer..... 5

Bakgrunn

Elhub finansieres gjennom en gebyrmodell som skal sikre inndekking av Elhubs kostnader, inklusive rimelig avkastning, ved effektiv drift.

I henhold til RMEs rammer for økonomisk regulering av Elhub, skal Statnett i forkant av hver ny gebyrperiode levere forslag til gebyrer for neste periode. Dette skal RME godkjenne.

Neste gebyrperiode skal gjelde for årene 2026 – 2028. Tillatt regulert inntekt og gebyrmodell for Elhub for neste gebyrperiode skal etter planen vedtas av RME i november 2025.

Formålet med dette dokumentet er å presentere og redegjøre for Elhubs forslag til gebyrmodell for perioden 2026 – 2028.

Forslaget sendes ut til alle Elhubs brukere og legges ut på Elhub sine hjemmesider. Elhub legger opp til at aktører kan komme med skriftlige innspill til forslaget til gebyrmodell innen **31.08.2025**. Innspill sendes til post@elhub.no og merkes "Innspill til gebyrmodell". Innspillene vil legges ut på Elhubs hjemmesider. Elhub vil oppsummere innspill og sende et endelig forslag til RME i løpet av september.

Prinsipper for gebyrmodellen

Følgende prinsipper for utarbeidelse av gebyrmodell ble lagt til grunn ved forrige vurdering.

1. Modellen skal sikre inndekning av Elhubs kostnader inklusiv rimelig avkastning ved effektiv drift
2. Alle brukere av Elhub skal betale gebyrer. Unntaket er offentlige instanser som NVE, SSB, Enova, godkjente forskningsinstitusjoner samt tjenesteleverandører som opptrer på vegne av andre aktører som betaler Elhub gebyrer.
3. For de tjenester som Elhub yter skal faktiske kostnader reflekteres
4. Aktørenes nytte ved bruk av Elhub skal reflekteres
5. Modellen skal ha en utjevningseffekt over flere år for å skape forutsigbarhet
6. Modellen skal være markedsnøytral i den forstand at den ikke skal favorisere noen aktører
7. Modellen skal i så liten grad som mulig gi vridningseffekter i den forstand at en aktør vil tilpasse sine aktiviteter for å minimere gebyret til Elhub.

Elhub foreslår å videreføre disse prinsippene også i neste gebyrperiode.

Forslag til gebyrmodell

Den gjeldende gebyrmodellen, som gjelder for perioden 2023-2025, ble vedtatt av RME i desember 2022, etter en prosess som er kort oppsummert i det nedenstående.

Statnett sendte opprinnelig forslag til gebyrmodell for perioden 2024-2025 på høring den 22. juni 2022, og fristen for å gi innspill var 25. august 2022. Statnett mottok 10 høringsinnspill, og vurderte at innspillene ikke ga grunnlag for å endre foreslått modell. Statnett sendte forslaget til RME for godkjenning den 25. september 2022.

I dette forslaget foreslo Statnett å innføre to nye gebyrelementer, i tillegg til fastgebyrer og målepunktavhengige gebyrer; et fastgebyr per nettavregningsområde (MGA) og et gebyr per profilavregnet målepunkt. Formålet med forslaget var at gebyrmodellen i noe større grad skulle reflektere de faktiske kostnadene, ref. prinsipp 3 i prinsippmodellen. RME godkjente ikke den foreslåtte modellen og ba i stedet Statnett om å foreslå en mindre kompleks gebyrmodell, der fastleddet per Elhubbruker skal dekke de marginale kostnadene ved å håndtere en Elhubbruker.

Statnett oversendte følgende reviderte forslag til RME 24. november 2022, som ble godkjent av RME 19. desember 2022:

- Hver Elhubbruker skal betale et fastgebyr. Dette gebyret skal gjenspeile kostnader som Elhub har ved å utføre grunnleggende tjenester og kundeservice for Elhubbrukeren. Dette er kostnader som i stor grad ikke påvirkes av antallet Elhubbrukere, antall målepunkter eller selskapenes størrelse. Alle Elhubbrukere, uavhengig av virksomhetens art og omfang, skal derfor betale dette fastgebyret
- Systemleverandører skal betale et fastgebyr. Dette gebyret skal gjenspeile kostnader som Elhub har ved å tilby systemleverandørene tilgang til testmiljøer og tilhørende tjenester i Elhub.
- Nettselskaper og kraftleverandører skal betale et målepunktavhengig gebyr. Hensikten med det målepunktavhengige gebyret er å fordele de residuale kostnadene jevnt på alle målepunktene i nettet, slik at de dekkes på en rimelig måte av sluttbrukerne gjennom nettleie og kraftleveranse. Elhub ble etablert som et tiltak for å tilrettelegge et mer effektivt sluttbrukermarked, og sluttbrukerne bidrar gjennom dette gebyret med å dekke kostnadene ved Elhub. Nettselskaper skal betale 80% av målepunktgebyret og kraftleverandørene skal betale 20% av målepunktgebyret. Dette var begrunnet ut fra en vurdering av at Elhubs hovedoppgave er å utføre monopoloppgaver som ellers måtte blitt utført av nettselskapene samt å levere tjenester som markedet har en rett til å få utført. Dette tilsier at kostnadene i hovedsak bør betales av nettselskapene. Kraftleverandørene har en stor nytte av Elhub gjennom enklere tilgang til data, reduserte kostnader og høyere datakvalitet og ut fra prinsippet om at aktørenes nytteverdi skal reflekteres i gebyrmodellen skal også kraftleverandørene betale en andel av kosten. En 80/20 fordeling mellom nettselskaper og kraftleverandører ble vurdert som rimelig.
- Tjenesteleverandører (tredjeparter) skal ikke betale et målepunktavhengig gebyr. Dette ble begrunnet i digitaliseringshensyn i sluttbrukermarkedet. Sluttbrukeren har en rett til å dele egne data fra Elhub med tredjeparter og sluttbrukere som vil dele sine data vil ikke nødvendigvis ha en kontrakt med hver enkelt tredjepart på et spesifikt målepunkt.

Vi ser ikke at det har oppstått noe som i vesentlig grad tilsier at vurderingene som ble gjort i 2022 bør endres. Vi foreslår derfor at de ulike gebyrelementene og prinsippene bak dem videreføres.

Vårt forslag er en gebyrmodell som består av følgende elementer:

Fastgebyr per Elhubbruker

Hver Elhubbruker (aktør) skal betale et fastgebyr. Dette gebyret skal gjenspeile kostnader som Elhub har ved å utføre grunnleggende tjenester og kundeservice for Elhubbrukeren. Dette er kostnader som i

stor grad ikke påvirkes av antallet Elhubbrukere, antall målepunkter eller selskapenes størrelse. Alle Elhubbrukere, uavhengig av virksomhetens art og omfang, skal derfor betale dette fastgebyret

Fastgebyr per systemleverandør

Systemleverandører er IT-leverandører som leverer IT-systemene som markedsaktørene benytter i sin meldingsutveksling med Elhub. For å sikre at markedsaktørene til enhver tid er compatible med Elhubs markedsprosesser har Elhub tett dialog med systemleverandørene og en egen sertifiseringsordning. Systemleverandørene har tilgang til Elhubs testmiljøer og supportapparat. Alle systemleverandører som benytter Elhubs testmiljøer og supportapparat skal derfor betale et fastgebyr. Dette gebyret skal gjenspeile kostnader som Elhub har ved å tilby systemleverandørene tilgang til testmiljøer og tilhørende tjenester i Elhub.

Målepunktgebyr

Nettselskaper og kraftleverandører skal betale et målepunktavhengig gebyr. Hensikten med det målepunktavhengige gebyret er å fordele de residuale kostnadene jevnt på alle målepunktene i nettet, slik at de dekkes på en rimelig måte av sluttbrukerne gjennom nettleie og kraftleveranse. Elhub ble etablert som et tiltak for å tilrettelegge et mer effektivt sluttbrukermarked, og sluttbrukerne bidrar gjennom dette gebyret med å dekke kostnadene ved Elhub. Nettselskaper skal betale 80% av målepunktgebyret og kraftleverandørene skal betale 20% av målepunktgebyret. Dette er begrunnet ut fra en vurdering av at Elhubs hovedoppgave er å utføre monopoloppgaver som ellers måtte blitt utført av nettselskapene samt å levere tjenester som markedet har en rett til å få utført. Dette tilsier at kostnadene i hovedsak bør betales av nettselskapene. Kraftleverandørene har en stor nytte av Elhub gjennom enklere tilgang til data, reduserte kostnader og høyere datakvalitet og ut fra prinsippet om at aktørenes nytteverdi skal reflekteres i gebyrmodellen skal også kraftleverandørene betale en andel av kosten. En 80/20 fordeling mellom nettselskaper og kraftleverandører er vurdert som rimelig.

Tillatt regulert inntekt

Elhubs kostnadsprognose for neste gebyrperiode, publisert i juni 2025¹, tilsier at tillatt regulert årlig inntekt for Elhub vil utgjøre **420 MNOK / år** for gebyrperioden 2026 – 2028. Vi bruker dette nivået som utgangspunktet for beregningen av gebyrene. Tillatt regulert inntekt for Elhub skal etter planen vedtas av RME i november 2025. Dersom den tillatte regulerende inntekten endres, vil nivået på de ulike gebyrelementene endres tilsvarende.

Estimat for antall markedsaktører og antall målepunkter i neste gebyrperiode

Antall markedsaktører og antall målepunkter er sentrale faktorer for å beregne gebyrene. Vi har derfor gjort et estimat på hva vi tror dette vil være i kommende periode, basert på den historiske utviklingen. Tabellen viser utvikling i antall markedsaktører siste 3 år og vårt estimat for antall aktører og antall målepunkter i neste gebyrperiode.

¹ [Strategi og finansiell langtidsplan 2026-2028](#)

	2022	2023	Estimat		Kommentar
			2024	2026- 2028	
Antall aktive nettselskaper	127	125	123	110	Antar noe større reduksjon framover
Antall aktive kraftleverandører	148	138	133	110	Antar noe større reduksjon framover
Antall aktive tredjeparter	50	57	57	70	Antar økning i tråd med siste utvikling
Sum antall aktører	325	320	313	290	
Antall systemleverandører	37	31	29	20	Antar reduksjon i tråd med siste utvikling
Antall aktive målepunkter	3341605	3377455	3406107	3450000	Antar økning i tråd med siste utvikling

Foreslåtte gebyrer

Fastgebyr per Elhubbruker

Elhub anslår at kostnadene for å håndtere aktører, inkludert registrering og vedlikehold av selskapsinformasjon, basis support, fakturering og betalingsoppfølging, basis testtjenester og lignende beløper seg til **20 MNOK / år** i kommende periode. Dette er på linje med kostnadene i forrige periode, hensyntatt inflasjon. Med et estimat på **290 aktører** i snitt i neste gebyrperiode tilsvarer dette et fastgebyr på **69 000 kr / år**.

Fastgebyr for systemleverandører

Våre kostnader knyttet til support av systemleverandører utgjør **1 MNOK / år**. Dette er uendret fra forrige periode. Med et estimat på **20 systemleverandører** tilsvarer dette et gebyr på **50 000 kr / år** pr systemleverandør.

Målepunktgebyr

Gjenstående gebyrinntektsnivå etter fratrekk fra fastgebyrer utgjør 399 MNOK / år. Med et estimat på 3 450 000 målepunkter utgjør målepunktgebyrene NOK **92,52** per år for nettselskaper og NOK **23,13** pr år for kraftleverandører.

Oppsummering

Foreslåtte gebyrer er oppsummert under:

Fastgebyr	Kroner / år	Kroner / måned	Estimert inntekt
Nettselskap	69 000	5 750	7 590 000
Kraftleverandør	69 000	5 750	7 590 000
Tredjepart	69 000	5 750	4 830 000
Systemleverandør	50 000		1 000 000
Målepunktavhengig gebyr	Kroner / år	Kroner / måned	Estimert inntekt
Nettselskap	92,52	7,71	319 192 000
Kraftleverandør	23,13	1,93	79 798 000
Estimert totalinntekt fra gebyrer			420 000 000